

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 142/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Lenčేశovou, Farská 28, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 16. októbra 2018 väzobne stíhaný pre trestné činy podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, 3 a 5 Trestného zákona.

Sťažovateľ 7. augusta 2019 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Dňa 26. augusta 2019 podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) na sťažovateľa obžalobu na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj o sťažovateľovej väzbe po podaní obžaloby rozhodol uznesením sp. zn. 3 Tk 2/2019 zo 6. septembra 2019 tak, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodnú zamietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v prvom rade namieta, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nezodpovedá aktuálnym kvalitatívnym požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, najmä nie v takých závažných prípadoch, akým je dlhotrvajúca väzba, a porušením práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia taktiež predstavuje zásah do sťažovateľovho práva na spravodlivý súdny proces. Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu je vadou, ktorá podľa názoru sťažovateľa robí toto rozhodnutie arbitrárnym a svojvoľným.

Sťažovateľ taktiež namieta, že krajský súd sa náležite nevysporiadal so skutočnosťou, že z predmetného rozhodnutia okresného súdu zo 6. septembra 2019 vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľovi odpadol dôvod kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, avšak sťažovateľ sa v režime kolúznej väzby nachádzal až do 23. septembra 2019.

Sťažovateľ napokon namieta, že krajský súd neodstránil procesné nedostatky, ku ktorým podľa názoru sťažovateľa došlo v konaní pred okresným súdom.

4. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, možno zhrnúť, že podľa názoru sťažovateľa k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, ako aj základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019 došlo tým, že krajský súd sťažnosť sťažovateľa arbitrárne zamietol.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivý súdny proces podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa § 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo Uznesením Krajského súdu v Nitre 1Tos/77/2019 dňa 24.09.2019 porušené. Uznesenie Krajského súdu v Nitre 1Tos/77/2019 dňa 24.09.2019 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Nitre, aby ju znova prerokoval a rozhodol. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20.000,- € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktorú je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu... [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 415,51 € (slovom štyristopäťnásť eur päťdesiatjeden centov), ktoré je Krajský súd v Nitre povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľom označené referenčné právne normy

13. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

15. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

16. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd napadnutým rozhodnutím arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti

rozhodnutiu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu.

17. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

18. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

III.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane konštatuje (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 113/05, II. ÚS 151/09, II. ÚS 311/2013, IV. ÚS 444/2013, IV. ÚS 444/2013, I. ÚS 176/2014), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a v ktorom sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu

23. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením práva na slobodu a bezpečnosť arbitrárnym preskúmaním zákonnosti jeho väzby krajským súdom ústavný súd poznamenáva, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

24. Účelom čl. 17 ods. 2 ústavy je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol zásah do ich osobnej slobody vykonaný. Medzi záruky, ktoré garantuje tento článok, nepochybne patrí aj právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06, III. ÚS 122/2012), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

25. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal alebo nemal byť ponechaný vo väzbe, či malo, prípadne nemalo byť jeho žiadosti o prepustenie z väzby vyhovené. Úloha ústavného súdu sa tak v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či je odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

26. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019.

27. Krajský súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k posúdeniu zákonnosti väzby sťažovateľa v podstatnom uviedol, že 26. augusta 2019 podal prokurátor krajskej prokuratúry na sťažovateľa obžalobu pre v časti dokonaný a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v súbehu s v časti dokonaným a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona pokračovacím zločinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, 3, 5 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

Krajský súd konštatoval, že preskúmal konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu okresného súdu a dospel k záveru, že tento postupoval v intenciách základných zásad Trestného poriadku. Krajský súd zároveň pripomenul, že v tejto trestnej veci ide o rozsiahlu trestnú činnosť a rozhodovanie o žiadostiach obžalovaných bolo nutné koordinovať s ďalším postupom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu tak, aby rozhodovanie o žiadostiach nebolo na ďalšiu ujmu obžalovaných z dôvodu zbytočných prieťahov.

Krajský súd taktiež poukázal na skutočnosť, že v rámci organizovanej skupiny mal sťažovateľ úkolovať obžalovaného [REDAKOVANÉ] a tento mal v ďalšom vykonávať činnosť na účely ukončenia trestnej činnosti. Krajský súd zároveň zdôraznil, že popri pokračujúcom obzvlášť závažnom zločine podvodu je sťažovateľ obžalovaný i zo zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky v zmysle § 352 ods. 1, 3, 5 Trestného zákona vo forme organizovanej skupiny a v prípade sťažovateľa iba jeho samotné zadržanie spôsobilo prerušenie trestnej činnosti, ktorú mal vyvíjať v zmysle obžaloby.

Vychádzajúc z uvedených úvah, krajský súd sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol.

28. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že z predmetného rozhodnutia okresného súdu zo 6. septembra 2019 vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľovi odpadol dôvod kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, avšak sťažovateľ sa v režime kolúznej

väzby nachádzal až do 23. septembra 2019, krajský súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že podmienky výkonu väzby sa zmenia až právoplatnosťou rozhodnutia o väzbe, keď nastane účinnosť takéhoto rozhodnutia, a podanie opravného prostriedku sťažovateľom takúto zmenu väzobných dôvodov (vynechanie kolúzneho dôvodu väzby u sťažovateľa) oddialilo.

29. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladaným dôvodom väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

30. Zo záverov, ku ktorým dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok väzby sťažovateľa v jeho trestnej veci, pritom nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Krajský súd v rámci záverov vyplývajúcich aj z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu adresne a dostatočne určito predostiera svoje skutkové závery odôvodňujúce väzbu sťažovateľa, jeho argumenty vyznievajú presvedčivo a podľa názoru ústavného súdu sú primeraným zdôvodnením potreby väzobného stíhania obvineného, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) k čl. 5 ods. 1 písm. c), podľa ktorého *argumentum a simili* „... zbavení svobody stěžovatele nemůže být vnímáno jako svévolné, jestliže vnitrostátní soud uvedl určité důvody pro pokračování vazby, ledaže by uváděné důvody byly mimořádně lakonické a bez jakéhokoli odkazu na ustanovení zákona, které by zbavení stěžovatele svobody dovolovalo [viz Khudoyorov proti Rusku, rozsudek, 8. 11. 2005, č. 6847/02, § 131 a 157, srov. Těž Miminoshvili proti Rusku, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 20197/03, § 69].“ (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012.).

31. Úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu vníma ústavný súd ako tendenčné. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým zdôrazňuje, že vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia pri vznesení obvinenia vo svojej judikatúre opakovane uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, a jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). V tejto súvislosti je potrebné, naopak, zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru: „Skutečnosti, ktoré vyvolaly podezrení, nemusejí byť téhož stupne jako ty, které jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28. 10. 1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 189]... skutečnosti, na nichž se podezření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26. 3. 2009, č. 39298/04 a č. 8723/05, § 75].“ (KMEC, J., KOSARĚ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012.). Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku rátajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (m. m. IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013).

Ako pritom z ústavnej sťažnosti sťažovateľa a jej príloh vyplýva, v predmetnej veci sa v priebehu prípravného konania pôvodné dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaných trestných činov sťažovateľom nerozptýlilo, ale práve naopak, posilnilo, keďže 26. augusta 2019 bola na sťažovateľa podaná obžaloba.

32. Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd poukazuje na to, že pri skúmaní postupov všeobecných súdov rozhodujúcich o zákonnosti väzby nie je jeho úlohou, aby posudzoval smer vedenia vyšetrovania alebo aby sa zaoberal vhodnosťou a opodstatnenosťou získavaných dôkazov, ktoré podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní a následne aj všeobecných súdov sú významným prostriedkom na odôvodnenie ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Úloha ústavného súdu spočíva v zistení, či skutkové a právne závery všeobecných súdov obstoja z hľadiska dodržania záruk podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru. Pritom je podstatné, aby tieto závery boli dostatočne odôvodnené, teda aby boli preukázané zistenými skutkovými okolnosťami, aby ich dôvodnosť vychádzala z relevantnej právnej normy a aby ako celok pôsobili presvedčivo.

33. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou taktiež namietal, že krajský súd neodstránil procesné nedostatky, ku ktorým podľa názoru sťažovateľa došlo v konaní pred okresným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľom namietané procesné nedostatky v konaní pred okresným súdom spočívali výhradne vo formálnych procesných nedostatkoch (predvolanie na neverejné zasadnutie o väzbe namiesto predvolania na výsluch, v predvolaní označenie samosudcu ako predsedu senátu, zmena spisovej značky) nemajúcich však v konečnom dôsledku žiaden reálny vplyv na ústavnosť, resp. zákonnosť predmetného rozhodnutia okresného súdu o väzbe sťažovateľa, ktorý by mal krajský súd odstraňovať napadnutým rozhodnutím.

34. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019, ktorým sa na druhom stupni rozhodovalo o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, v spojení s predchádzajúcim uznesením okresného súdu náležite odôvodnil danosť väzobných dôvodov v danom štádiu súdneho konania. Skutočnosti, na ktorých obidva konajúce súdy založili dôvody väzby, sa nejavia ako svojvoľné ani ako neodôvodnené (vzhľadom na dostatočnú konkretizáciu) či výslovne formálne.

Krajský súd v spojení s uznesením okresného súdu vyjadril svoj právny názor k jednotlivým relevantným námietkam sťažovateľa a ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu dotknutých ustanovení označených právnych predpisov, pre ktoré by bolo

možné napadnuté uznesenie považovať za arbitrárne. Z odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov konajúcich o osobnej slobode sťažovateľa vyplýva, že všeobecné súdy jednoznačne uviedli dôvody, pre ktoré považovali za potrebné žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietnuť.

35. Samotný nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v jeho právnej veci nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu spočívajúci v nahradení právneho názoru krajského súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. Ústavný súd zároveň opätovne pripomína, že nie je osobitnou preskúmovacou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov. Medzi prioritné úlohy ústavného súdu nepatrí kontrola rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska zákonnosti a správnosti ich postupov, ale posudzovanie konformity týchto postupov s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou ratifikovanou a vyhlásenou spôsobom ustanoveným zákonom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu je predovšetkým miera namietanej ingerencie do základných práv alebo slobôd sťažovateľa pri zohľadnení okolností každého konkrétneho prípadu (IV. ÚS 24/07, III. ÚS 217/09, III. ÚS 522/2011).

36. Možno teda uzavrieť, že po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu v kontexte argumentov sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na štádium trestného konania, jeho povahu a dôvody, na ktorých krajský súd založil svoje rozhodnutie, a všetky okolnosti danej trestnej veci možno jeho rozhodnutie považovať za legitímne, vyhovujúce požiadavkám zákonnosti väzby a ako také aj za ústavne akceptovateľné. Prijaté právne závery krajského súdu so zreteľom na skutkový stav nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Vzhľadom na uvedené preto nebolo možné dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

37. Na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 77/2019 z 24. septembra 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

39. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu